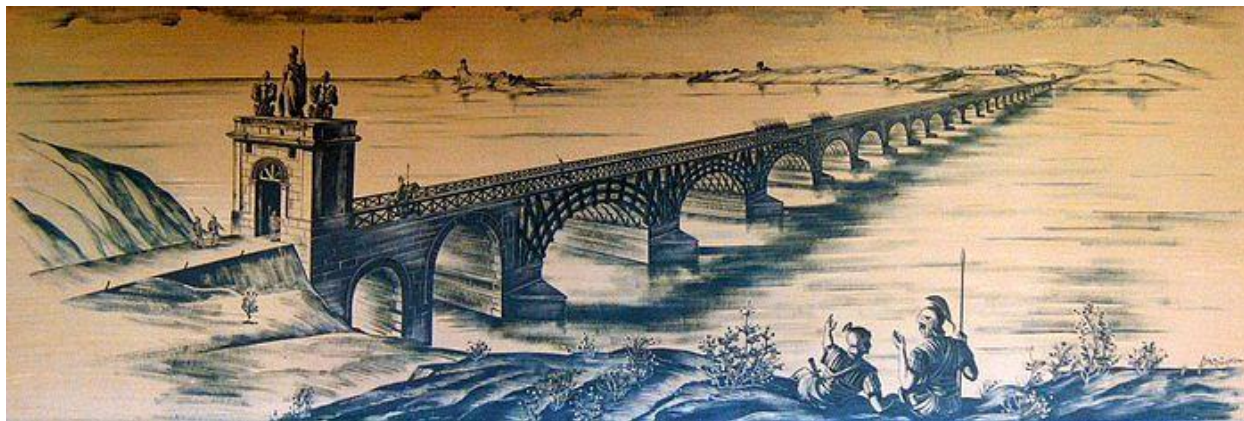

Трајанов мост је 1000 година био највећи у свету и налазио се у Србији

Од видовдан
- 17. септембра 2017.

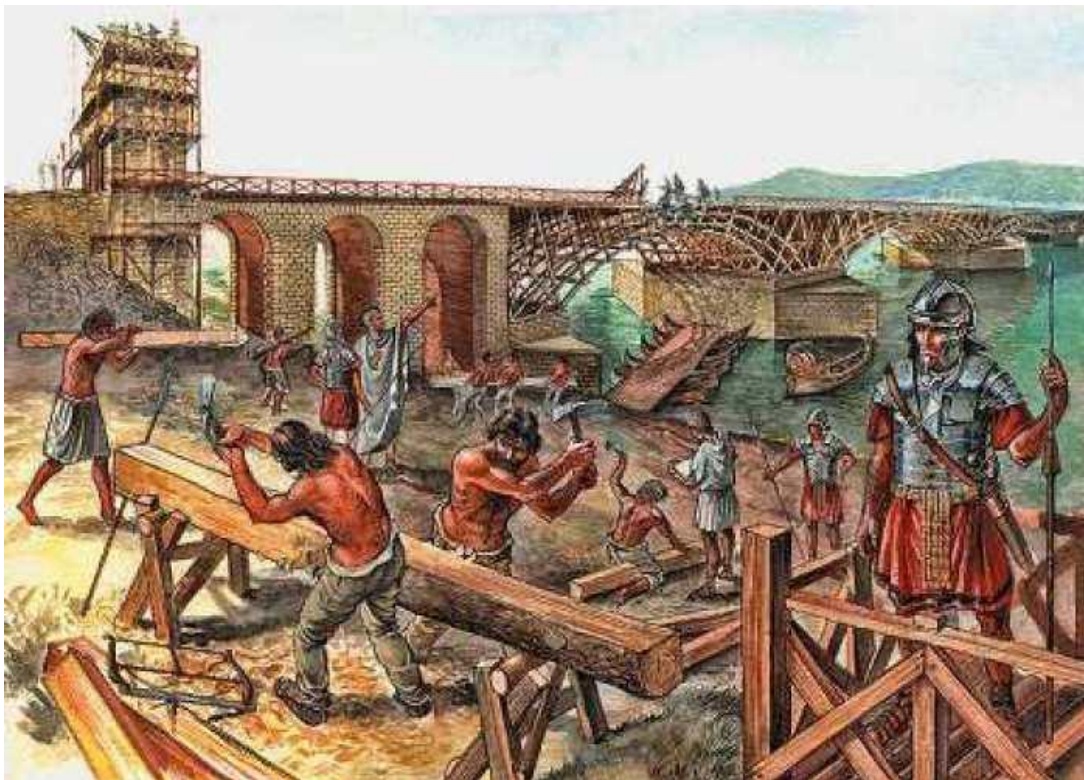
Трајанов мост је био монументална грађевина на реци Дунав у делу где протиче кроз Ђердапску клисуру. Спајао је Горњу Мезију и Дакију (данашњу Србију и Румунију), две провинције Римског царства. Дужина моста је била 1.097,5 метара и око 1.000 година је важио за најдужи мост икада саграђен у свету, а налазио се у близини данашњег села Костол код Кладова.

Трајанов мост на Дунаву

Мост је изграђен по наредби римског цара Марка Улпије Нерва Трајана, а свечано отворен **105.** године током Другог похода римског цара Трајана на Дачане.

Дужина моста је била 1.097,5 метара и око 1.000 година је важио за најдужи мост икада саграђен у свету, налазио се у близини данашњег села Костол код Кладова са српске стране и Турн Северина са румунске стране. Мост је пројектовао највећи архитекта тога доба – Аполодор из Дамаска – због чега спада у ред најзначајних дела римског грађевинарства.

Изградња Трајановог моста – Раду Олтеан

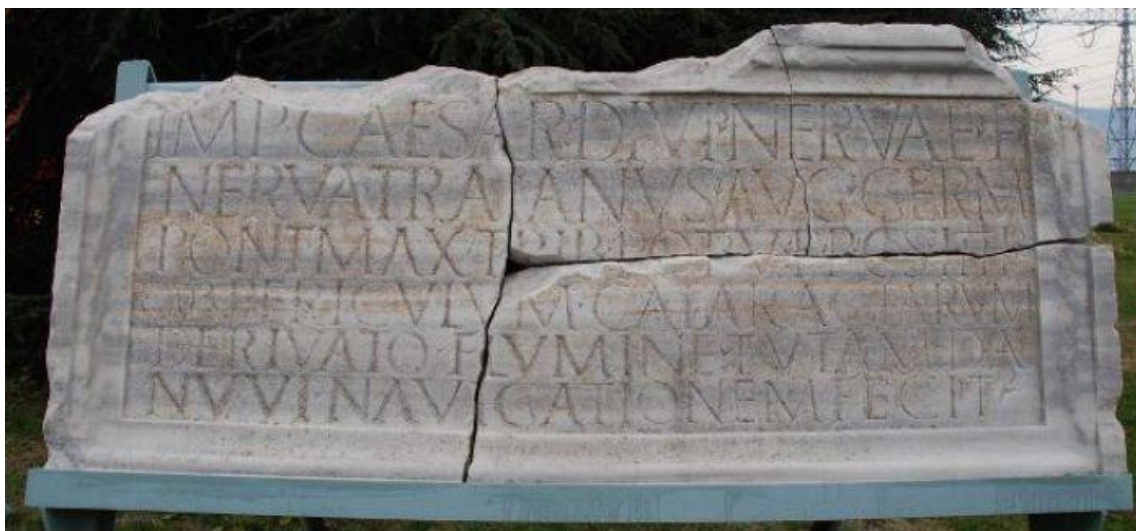
Римски цар Трајан почетком другог века наредио је да се изгради пут кроз Ђердапску клисуру и мост до тада невиђених размера. Главни Трајанов циљ био је да премости Дунав и своје трупе пребаци на леву обалу реке, коју су контролисали Дачани.

Избор места за изградњу моста је био условљен природним карактеристикама Дунава на овим просторима. Корито реке је доста песковито. Дунав је на том делу био врло миран и малих дубина. Непосредна близина острва Шимијан пружала је могућност градитељима да се преграђивањем Дунава ток реке усмери најпре у један рукавац и на исушеном дну изграде стубови, а затим то исто учине са другим рукавцем.

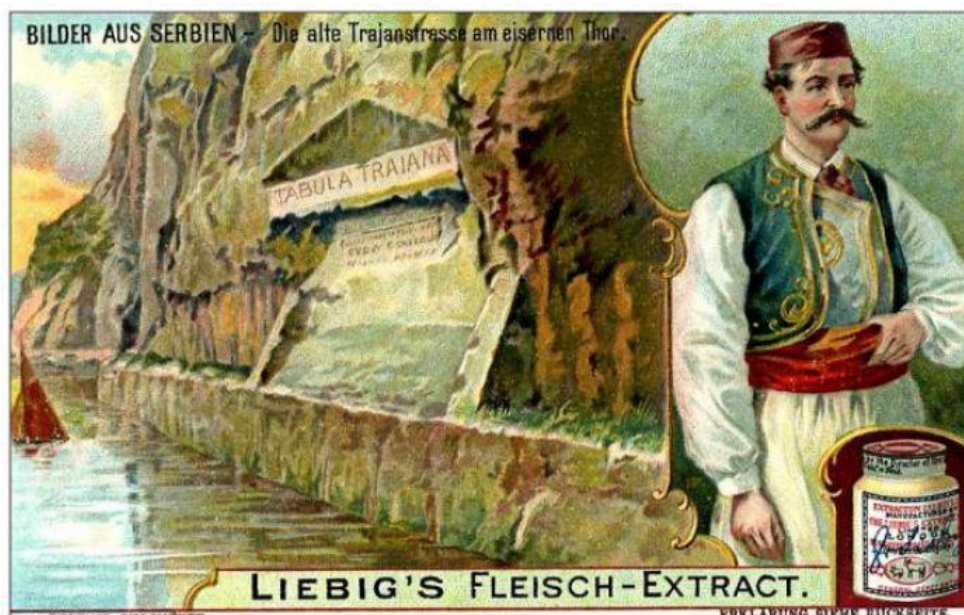

Ђердап

Архитекта из Дамаска, Аполодор, је о градњи моста извештавао редовно у свом спису који је касније изгубљен, а податке о мосту, његовом изгледу и градњи записали су историчари Дион Касије и Полибије, као и песник из Византије Цецес.

Трајанов мост је подигнут за невероватно кратко време, од 103. до 105. године. То је први мост икада подигнут на доњем Дунаву који је на том месту широк око 800 метара и око 1000 година је важио за најдужи мост икада саграђен и то у рекордном року с обзиром на тадашњу технологију градње. **Изглед му је уклесан много година касније на Трајановом стубу у Риму.** Након изградње Трајан је наредио да се у стену изнад пута уклеше натпис:

Трајанова табла

„Император Цезар, божанског Нерве син, Нерва Трајан Августус Германик, врховни свештеник, заступник народа по четврти пут, отац домовине, конзул по четврти пут, савладавши планинско и дунавско стење, саградио је овај пут.“

Приказ моста на римском новчићу

Мост је порушен по наређењу цара Аурелијана (270-275) кад су Римљани под навалом варварских племена морали да напусте тадашњу провинцију Дакију.

Други извори говоре да је порушен 20 година након изградње по наређењу цара Хадријана (117-138) што је мање вероватно јер су Римљани још владали Дакијом, а неки, опет, верују да се распао много касније, под утицајем воде.

Двадесет стубова се још могло видети 1856. године, када је водостај Дунава био рекордно низак. Године 1906. Међународна комисија за Дунав је одлучила да уништи два стуба који су ометали навигацију.

Остаци 16 стубова Трајановог моста су лоцирани 1932. године.

Пола века касније археолози су успели да лоцирају њих 12, а четири је вероватно у међувремену однела вода.

Остаци првих стубова на обе стране и данас се могу видети на обалама Дунава.

Приказ Трајановог моста на стубу у Риму

Добри цар Трајан

Пуно име овог цара након усиновљења је било Марко Улпије Нерва Трајан.

Рођен је 53. године, умро 117, а на престо ступио 98. године као римски цар, наследник Нервин и припадник Антонинске династије.

Приликом преузимања власти Трајан је рекао:

„Бићу поштован када Дакију учиним римском провинцијом и када Дунав и Еуфрат пређем преко моста.“

Orsova. Trajan emléktábla a Kazánban.

Трајанова табла

Трајан је био први цар кога је усвојио претходни цар, а да са њим није био ни у каквом сродству.

Такође је био други у низу петорице добрих царева (Нерва, Трајан, Хадријан, Антонин Пије и Марко Аурелије) који су наслеђивали један другог путем усвајања и током већег дела другог века обезбедили царству унутрашњу хармонију и добру владу.

Осим тога, Трајан је био први цар рођен у некој провинцији.

3D реконструкција Трајановог моста:

<https://vimeo.com/52953688>

Д. Стевановић